

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Εγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1248

Μεγ. Δευτέρα βράδυ (Ματθ. 22,15-23,39)
17 Ἀπριλίου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὰ ὀκτώ «οὐαί»

ΠΡΙΝ, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ μιᾶς μεγάλης μάχης συμβαίνει πολλές φορές τὰ δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα νὰ ἐρχονται μεταξύ τους σὲ μικρὲς συγκρούσεις, σὲ **ἀψιμαχίες** ὅπως λέγονται. Οἱ ἀψιμαχίες εἶνε προανάκρουσμα τῆς μεγάλης συγκρούσεως ποὺ θὰ ἐπακολουθήσῃ.

Κάτι παρόμοιο βλέπουμε νὰ περιγράφεται στὸ εὐαγγέλιο ποὺ διαβάστηκε πρὸ ὀλίγου. Καθὼς ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα προχωρεῖ, πλησιάζει ἡ ὥρα ποὺ θὰ γίνῃ ἡ μεγάλη σύγκρουσις, ἡ μεγαλυτέρα στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου. Ἡ δὲ μεγαλυτέρα σύγκρουσις τῆς ἱστορίας εἶνε **ἡ μάχη τοῦ Γολγοθᾶ**. Ἐκεῖ τὸ φῶς θὰ συγκρουσθῇ μὲ τὸ σκότος, ἡ ἀγαθότης μὲ τὴν κακία, ὁ Θεὸς μὲ τὸν διάβολο. Πρὶν λοιπὸν ἀπὸ τὴν τελικὴ ἐκείνη ἀναμέτρῃσι τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, προτοῦ ὁ Χριστὸς ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐχθρὸ στήθος μὲ στήθος, προηγούμενα, τρόπον τινὰ ὡς ἀψιμαχίες, λεκτικοὶ διαξιφισμοὶ μὲ τὰ ὄργανα τοῦ ἐχθροῦ. Ἀψιμαχίες εἶνε οἱ πονηρὲς ἐρωτήσεις τῶν Ἡρωδιανῶν, τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν Φαρισαίων, τίς ὁποῖες ὁ Χριστὸς ἀμυνόμενος ἀντικρούει μὲ ἀποστομωτικὲς ἀπαντήσεις.

Μετὰ ὁμως τὴν ἄμυνα προχωρεῖ καὶ σὲ ἐπίθεσις. Καὶ ἐπίθεσις εἶνε **ὁ ἔλεγχος τοῦ Χριστοῦ** πρὸς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, μέσα στὸν ὁποῖον ἀκούονται ὀκτὼ φοβερὰ «οὐαί» (βλ. Ματθ. 23,13-35).

Ἀεῖζει νὰ στρέψουμε τὴν προσοχὴ μας εἰδικῶς σ' αὐτὰ τὰ «οὐαί».

Ὑστερα ἀπὸ ὅλες τίς συντονισμένες προσπάθειες, ποὺ κατέβαλαν οἱ σοφισταὶ καὶ δικηγόροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μὲ σκοπὸ νὰ μπλέξουν τὸ Χριστό, νὰ τὸν ἐξευτελίσουν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, νὰ δείξουν ὅτι δὲν ξέρει τίποτε, ὅτι εἶνε ἓνας γελοῖος καὶ τίποτε περισσότερο, ὁ Χριστὸς ὠργίστηκε καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἀπευθύνῃ κατηγορητήριον. Ὅπως ὁ εἰσαγγελεὺς

ἀπευθύνει ἀπὸ τῆς ἑδρας κατηγορῶ ἐναντίον τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τῶν ἐνόχων, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς. Ἀπὸ τῆς δικῆς του σκοπιά, ποὺ εἶνε ὑπεράνω τῆς ἀτελοῦς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, μὲ βάσι τὰ κριτήρια ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα μιὰ μέρα θὰ δικάσῃ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἀπηύθυνε ἓνα κατηγορῶ δριμύτατο ἐναντίον τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων. Τὸ κατηγορῶ αὐτὸ περιέχει τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο. Ὅποιος διαβάσει ἢ ἀκούει τὸ κατηγορῶ αὐτὸ τοῦ Χριστοῦ, νομίζει πῶς ἀστράφτει ὁ οὐρανὸς καὶ πέφτουν κεραυνοὶ κι ἀστροπελέκια. Εἶνε τὰ «οὐαί...» «οὐαί...» ποὺ ἀκούσαμε. «Οὐαί» θὰ πῇ ἀλλοίμονο, τρισαλλοίμονο σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔκανε αὐτὰ τὰ πράγματα. Αὐτὰ τὰ ἀστροπελέκια, ποὺ πέφτουν στὶς κεφαλὲς τῶν ὑποκριτῶν, εἶνε ὀκτὼ. Ἦ ἀκούσατε;

● Τὸ πρῶτο τί λέει: «Οὐαί», ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, διότι εἴστε «**ὑποκριταί**». Μπαίνετε μὲ προσποιητὴ εὐγένεια καὶ εὐλάβεια στὰ σπίτια τῶν χηρῶν, τάχα γιὰ νὰ κάνετε καλὸ, κι ἀρπάζετε τὸ βίός τους. Ἐνῶ εἴστε λησταί, λέει, καὶ κατατρώγετε τίς περιουσίες τῶν φτωχῶν, ὑποκρίνεστε τοὺς εὐσεβεῖς ποὺ κάνουν μεγάλες προσευχές. Γι' αὐτὸ θὰ κατακριθῆτε αὐστηρότερα (ἐ.ἀ. 23,13).

● «Οὐαί» ἀκόμη, λέει, ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς, «**γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί**», ποὺ ὄχι μόνον οἱ ἴδιοι δὲν πιστεύετε καὶ δὲν ἀκολουθεῖτε τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐμποδίζετε νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Πῶς τοὺς ἐμποδίζετε; Πρῶτα - πρῶτα σιωπηρῶς, μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ δίνετε· διότι ὁ λαὸς μιμεῖται συνήθως τοὺς ἄρχοντάς του, καὶ μάλιστα στὰ κακά. Τοὺς ἐμποδίζετε ἀκόμη ἐνεργητικῶς, μὲ τὴν ἐπιρροή ποὺ ἀσκεῖτε. Καλὰ, ἐσεῖς δὲν πιστεύετε· γιατί ὁμως ὅταν δῆτε κάποιον ἄλλο νὰ πιστεύῃ, προσπαθεῖτε νὰ τοῦ σβήσετε τὴν πίστι; Τὸ εἶδαμε αὐτὸ στὶς ἡμέρες μας· δὲν πιστεύει ὁ πατέρας ἢ ἡ μάνα,

καὶ μόλις δοῦν κάποιο παιδί τους νὰ πιστεύη, πῶς ἀντιδρῶν! Δὲν σέβονται τὴν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου. Ἄπιστοι αὐτοί, προσπαθοῦν νὰ μεταδώσουν τὴν ἀπιστία καὶ στοὺς γύρω τους. Ὅσοι φέρονται ἔτσι, ἀνήκουν στὴν κατηγορία αὐτοῦ τοῦ δευτέρου «οὐαί». Οἱ ἴδιοι ἔσεῖς, τοὺς λέει ὁ Κύριος, δὲν θέλετε νὰ μπῆτε στὴν Ἐκκλησία ποὺ εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους, ποὺ θέλουν νὰ μποῦν, κλείνετε τὸ δρόμο. «*Ἔμεῖς οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν*» (ἔ.ἀ. 23,14).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*», ποὺ κοπιάζετε, τρέχετε δεξιὰ κι ἀριστερά, πηγαίνετε παντοῦ, γιὰ νὰ φέρετε στὴ θρησκεία σας ἕναν ἀλλόθρησκο· κι ὅταν τὸν φέρετε, μὲ τὴν κακὴ σας ζωὴ τοῦ δείχνετε δρόμο στραβὸ ποὺ τὸν ὀδηγεῖ στὴν κόλασι, τὸν κάνετε «*υἱὸν γεέννης*» χειρότερο κι ἀπὸ σᾶς (ἔ.ἀ. 23,15).

● «*Οὐαί ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*»· ἀλλοίμονό σας, διότι, ἐνῶ εἶστε «*τυφλοί*», θέλετε νὰ ὀδηγήτε ἄλλους. Καὶ ποῦ τοὺς ὀδηγεῖτε; Στὴν πλάνη. Διδάσκετε, ὅτι ὁποῖος ὀρκιστῆ στὸ ναό, δὲν εἶνε τίποτε· ὁποῖος ὀρκιστῆ στὸ χρυσάφι τοῦ ναοῦ —τὸ χρυσάφι λάτρευαν οἱ φιλάργυροι—, ὡ αὐτὸ εἶνε μεγάλη ἁμαρτία. «*Μωροὶ καὶ τυφλοί!*», λέει ὁ Χριστός, ποιὸ εἶνε ἀνώτερο, τὸ χρυσάφι ἢ ὁ ναὸς ποὺ ἀγιάζει τὸ χρυσάφι; (ἔ.ἀ. 23,16-22).

● «*Οὐαί ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*», λέει, ποὺ ἐκτελεῖτε τὶς μικρὲς ἐντολὲς κι ἀφήνετε τὶς μεγάλες. Τὶς μικρὲς ἐντολὲς τὶς ἐκτελοῦσαν, γιὰτὶ ἦταν εὐκόλες (π.χ. τὸ νὰ δίνουν τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο, τὸ ἄνηθο καὶ τὸ κύμινο). Τὶς μεγάλες ὅμως ἐντολὲς, ποὺ θέλουν θυσία, τὶς καταπατοῦσαν χωρὶς φόβο Θεοῦ· μεγάλες ἐντολὲς εἶνε ἡ «*κρίσις*» (ἡ δικαιοσύνη, τὸ νὰ μὴν κάνουν ἀδικίες), τὸ «*ἔλεος*» (ἡ ἐλεημοσύνη, τὸ νὰ ἐλεοῦν), καὶ ἡ «*πίστις*» (ὁ,τι κάνουν δηλαδὴ νὰ τὸ κάνουν γιὰτὶ πιστεύουν στὸ Θεό). Στὴν κατηγορία αὐτὴ ἀνήκουν καὶ σήμερα πολλοὶ λεγόμενοι Χριστιανοί, ποὺ κάνουν κάτι μικρὰ πράγματα (πετοῦν τίποτε δεκάρες στὴν ἐκκλησία, ἀνάβουν κανένα κερί, κάνουν τὸ σταυρὸ τους, νηστεύουν Τετάρτη καὶ Παρασκευή). Πρέπει νὰ τὰ ἐκτελοῦμε καὶ αὐτά, ἀλλοίμονο· εἶνε καλὸ ν' ἀνάβης κερί, νὰ προσκυνᾶς τὶς εἰκόνες, νὰ νηστεύης κ.λ.π.. Ἄλλὰ πέρα ἀπὸ αὐτά, ποὺ εἶνε σχετικῶς εὐκόλα, ὑπάρχουν οἱ μεγάλες ἐντολὲς· ἡ δικαιοσύνη, ἡ εὐσπλαχνία, καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἀγάπη ἢ κορυφαία ἀρετὴ. Ἄλλοίμονο σ' ἐσᾶς, λέει, ποὺ τὸ κου-

νούπι τὸ προσέχετε, ἀλλὰ τὴν καμῆλα τὴν καταπίνετε ὀλόκληρη. Τέτοιοι εἶνε πολλοί. Αὐστηροὶ στὰ μικρά, ἐλαστικοὶ στὰ μεγάλα ἁμαρτήματα καὶ ἐγκλήματα (βλ. ἔ.ἀ. 23,23-24).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο σας ἀπ' ἔξω, ἀλλὰ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ποτὸ ποὺ περιέχουν προέρχονται ἀπὸ ἀρπαγή, κ' εἶνε ἀκάθαρτα. Ἔτσι μοιάζει καὶ ὅλη ἡ κατάσταση σας· ἀπ' ἔξω δεῖχνεσθε σεμνοὶ καὶ εὐσεβεῖς, ἡ ψυχὴ σας ὅμως κρύβει πολλὰ πάθη. Ἄν θέλετε νὰ γίνετε καθαροί, σταματήστε τὴν ἀδικία (βλ. ἔ.ἀ. 23,25-26).

● «*Οὐαί*», λέει, «*ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Μοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, ποὺ εἶνε ὠραῖοι ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἅμα σηκώσης τὴν πλάκα, ἀπὸ κάτω εἶνε γεμάτοι κόκκαλα νεκρὰ καὶ κάθε ἀκαθαρσία. Ἔτσι κ' ἐσεῖς· ἀπ' ἔξω φαίνεστε στοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, μέσα σας ὅμως εἶστε γεμάτοι ὑποκρισία καὶ ἀνομία (βλ. ἔ.ἀ. 23,27-28).

● «*Οὐαί ὑμῖν*», λέει τὸ τελευταῖο, «*γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί*». Χτίζετε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ στολιζετε τὰ μνήματα τῶν δικαίων, τιμᾶτε δηλαδὴ τοὺς ἀγίους καὶ μεγάλους ἄνδρες τῆς ἱστορίας σας. Ἄλλὰ τί κοινὸ ἔχετε μ' ἐκείνους; Καθόλου δὲν τοὺς μοιάζετε. Ἄν τιμᾶτε ἐκείνους εἰλικρινῶς, τότε πῶς εἶστε ἔτοιμοι νὰ σκοτώσετε τοὺς νέους προφήτες ποὺ σᾶς στέλνει ὁ Θεός; —διότι σὲ κάθε ἐποχὴ ὑπάρχουν προφήτες, ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ. Λοιπὸν ἐσεῖς λέτε ὅτι τιμᾶτε τοὺς ἀρχαίους μεγάλους προφήτες, ἀλλ' ἂν παρουσιαστῆ νέος προφήτης στὸν κόσμο θὰ τὸν ἐκτελέσετε. Παιδιὰ τῆς ὀχιάς, λέει, νεώτεροὶ ἀπόγονοὶ τοῦ Κάϊν ποὺ σκότωσε τὸν ἄθωο Ἄβελ, πῶς θὰ σωθῆτε ἀπὸ τὴν καταδίκη τῆς κολάσεως; (βλ. ἔ.ἀ. 23,29-35).

* * *

Ἔτσι μίλησε, ἀγαπητοί μου, τότε ὁ Χριστὸς στοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους. Ἄλλὰ μήπως οἱ φαρισαῖοι ἔλειψαν ἀπὸ τότε. Ὑπάρχουν καὶ σήμερα· καὶ **θὰ ὑπάρχουν** μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ τέλος τῆς Καινῆς Διαθήκης, στὴν Ἀποκάλυψι τοῦ Ἰωάννου, ἀκούγονται πάλι ἄλλα «οὐαί» (βλ. Ἀπ. 8,13· 18,10 κ.ά.), γιὰ τοὺς φαρισαίους τῶν ἐσχάτων χρόνων.

Καὶ ἂν κανεὶς ἀπορῆ «*Εἶνε λοιπὸν κακὸς ὁ Θεὸς καὶ ἀπειλεῖ*», ἡ ἀπάντησις εἶνε· Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ καὶ θέλει τὴ σωτηρία ὅλων· ἀπειλεῖ λοιπὸν μὲ τὰ «οὐαί», γιὰ νὰ προλάβῃ τὸ κακό, γιὰ νὰ φέρῃ σὲ μετάνοια καὶ σωτηρία.

† **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**